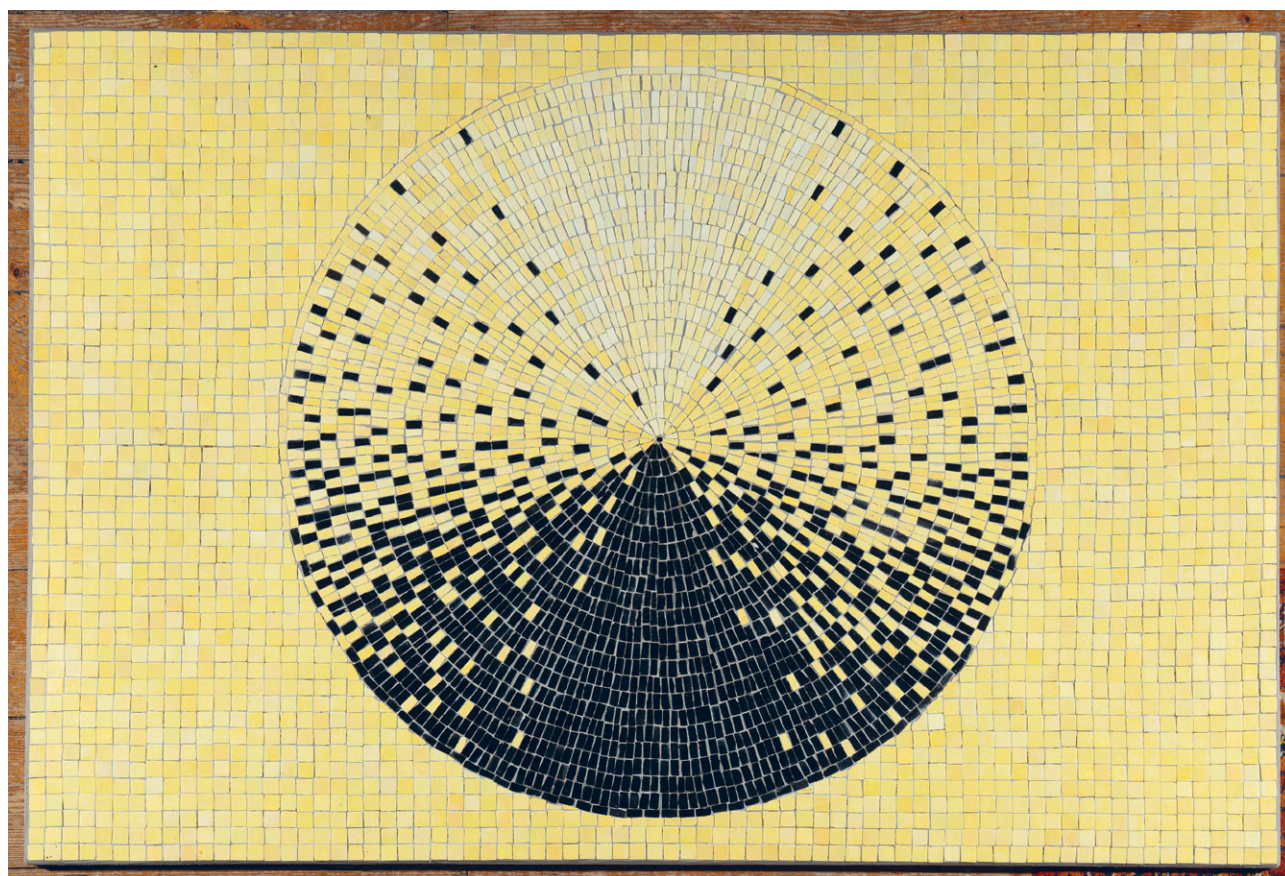

Topor Tünde

PAKSNAK, SZERETETTEL

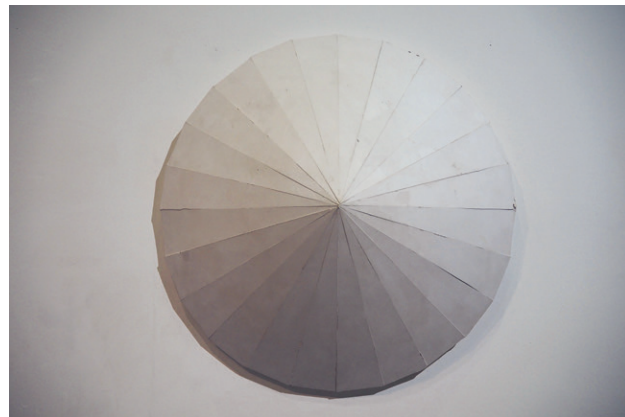
Káldi Katalin: Kúp

Káldi Katalin: *Kúp*, 2018, kerámiamozaik, 100 x 150 cm
A művész jóvoltából / Fotó: Sulyok Miklós / HUNGART © 2019

Részlet Káldi Katalin kiállításából az alábbi munkákkal:
Pont, 2018, 40 x 50 x 8,5 cm; *Hő*, 2018; *Ötszög*, 2018, 49 x 49 x 12 cm;
Hatszög, 2018, 39 x 112 x 16 cm; *Laposabb Ötszög*, 2018,
 153 x 24 x 12 cm; *Pajzs*, 2018, 80 x 80 x 17 cm;
Kettős kúp, 2018, 139 x 30 x 16 cm
 Fotó: © Artmagazin

Pajzs, 2018, 80 x 80 x 17 cm
 Fotó: © Artmagazin

Ne lépjen ide be senki, aki nem ismeri a geometriát!

A platóni akadémia szűrte ezzel a betérni vágyókat, de állhatott volna ez a mondat a Paksi Képtár bejárata fölött is, amikor Káldi Kata kiállítása volt náluk. Ott láttam előben azt a művet, ami először egy meghívón, még csak fekete-fehér fotó formájában került a szemem elé (és azonnal szöveget ütött a fejembe). Külön miatta mentünk Paksra, hogy aztán a képtár nagy, ipari terében, a bejárattal szemközti fő falon ott legyen maga a mozaik, mintha misztikus arany háttérből sugározna felénk valami, a levegőbe is lyukat vágó erő.

Rögtön jobbra gipszből kiöntött, a falon szinte lebegő, vagy inkább az üresség körül keringő geometriai alakzatok, pontosabban szabályos mértani testek mellett vitt az út, köztük egy kúppal, ami halovány másaként ugyan, de már megelőlegezte az igazi művet, az ideálisat, az aranyból kiváló ezüstalakzatot, ami felénk mered, és fentről esik rá a fény. Nem is néztem mást, ez húzott maga felé (pedig voltak festmények is a falakon, mint később kiderült, pl. egy kúp, a kadmiumvörösből kiválva), és amikor közel értem, teljes volt a megrökönyödés: a végtelen térből egy részt kihatározó arany-ezüst hipnotizálómom olyan csempe darabkáiból állt össze, mint amilyen

sárga csempe egy régi lakásom fürdőszobájában volt (századfordulós ház, szóval lehet, hogy Zsolnay-csempe volt, de akkor is, sárga!). Az egyes négyzetek széle néhol csorba, tulajdonképpen nem is egyszínűek, hanem az egyik sötétebb, a másik világosabb sárga, némelyik kijebbe áll, a másik meg beljebb. A kúp maga pedig, mintha másfajta pixelszterderdet követne, kis fekete, meg csontszínű, és világossárga téglalapocskákból áll össze, sugárirányban kirakva és egy körsorral lezárva.

Azóta sem tértem magamhoz. Kár, hogy amikor még állt a kiállítás, nem vittek buszok iskolás és felnőtt csoportokat Paksra, hogy ezzel a pont, a kör és a vonal egyesüléséből keletkezett, pofonegyszerű alakzatot ábrázoló és tulajdonképpen szabadkézi rajzi tehetséget nem is igénylő, mechanikus technikával kirakosgatott tárggyal, valamint a hatalmas tér és a jó fény segítségével demonstrálni lehessen nekik, hogy mi is a művészet maga. Vagy ha nem akarunk nagy szavakat használni, akkor hogyan képződik a látvány.

Egyébként Káldi Kata festő, aki eléggé erősen az antik művészet hatása alá került még római ösztöndíjasként, ezen a paksi kiállításon is volt olyan festmény, ami a híres szicíliai, Piazza

Armerina-beli római mozaikon feltűnő bikinis lányokat mutatja. Vannak vulkánokat ábrázoló mozaikjai is. De a paksi kiállításából úgy tűnt, egészen elmélyült kísérleteket folytat a különböző formák ideális megjelenítését illetően. Vagy a fejünkben összeálló képzetek ideális formájának megtalálását illetően. Kicsit nehéz a nyelvezetet megtalálni ahhoz, amit művel, de tanuljon matematikát és olvasson Platont, aki mindebben követni szeretné.

Ha viszont nem akarunk a kétfélesekbe belebonyolódni, az ideák és a rontott valóság között hanyódni, akkor csak gondoljuk azt, hogy a *Kúp* csodálatosan egyszerűen lemodellezi nekünk azt az optikai jelenséget, amin, ha a festészet történetét nézzük, a pointilizmus is alapul, és ahonnan az egész digitális képalkotás is eredeztethető. És sajnálom, hogy a Paksi Atomerómű nem vásárol magának műveket a Paksi Képtárban kiállított anyagokból, mert a *Kúp* nyugodtan lehetne a gyűjteményük alapdarabja.

Ha akarják, leírom ezt oroszul is.